

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2015-02

Skaraborgs Sjukhus Skövde Skövde LUNGMEDICIN Medicinkliniken
Sjukhus Ort Klinik

Synnöve Bergentz
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Basrapport medicinkliniken:

Skaraborgs Sjukhus Skövde har ett primärt upptagningsområde på cirka 180 000 invånare och för de länsövergripande delarna cirka 260 000 invånare.

Den internmedicinska verksamheten i Skövde är fördelad mellan tre verksamhetsområden:

- *Lungmedicin, hematologi, endokrinologi, stroke, neurologi och rehabilitering, sammanlagt 77 vårdplatser.*
- *Kardiologi och njurmedicin sammanlagt 44 vpl.*
- *MAVA 24 vårdplatser.*

Det internmedicinska området i Skövde omfattar sammanlagt 145 vårdplatser med möjlighet att öppna ytterligare platser vid överbeläggningar. Därtill fungerar medicinplatserna i Falköping och Mariestad som mottagande enheter för en del av de patienter som primärt vårdats i Skövde. I Skövde finns förutom nämnda vårdplatser öppenvård för reumatologi samt en scopiavdelning. Det finns även en arytmienhet som utför ablationer och en PCI verksamhet som är öppen dygnet runt alla dagar i veckan.

Sjukhuset i Skövde har en välfungerande röntgenavdelning liksom ett välutrustat centrallaboratorium som även inkluderar benmärgsdiagnostik.

Den gastroenterologiska slutenvårdsverksamheten är lokaliserad till Lidköping.

Denna SPUR-inspektion omfattar endast den ST-utbildning i allmän internmedicin som är lokaliserad till Skövdes medicinklinik. Övriga sjukhus i Skaraborg eller andra kliniker inom de olika verksamhetsområdena men utanför internmedicinens grenspecialitéer, inkluderas ej heller i denna inspektion.

Psykiatriska frågeställningar på Skaraborgs Sjukhus i Skövde handläggs av konsult dagtid 4

gångar i veckan. All psykiatrisk slutenvård, såväl akut som elektiv verksamhet, är lokaliserad till sjukhuset i Falköping.

Medicinkliniken i Skövde har en väl utbyggd jour- och beredskapsorganisation.

Primärjourerna har förstärkning av en erfaren mellanjour måndag till och med torsdag kl 12-20. I beredskap A finns bakjour inom medicin, PCI plus kardiologi och infektion, i beredskap B inom njurmedicin och hematologi. Därtill förstärks bakjoursverksamheten under helgerna för ronder och utskrivningar.

Verksamheten är tillräckligt allsidig avseende patientsammansättning och sjukdomspanorama för att målbeskrivningens krav skall kunna uppfyllas. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren hur ST-utbildningen skall genomföras med angivna ansvarsområden för berörda parter. Till en del är riktlinjerna gemensamma för Skaraborgs Sjukhus. Utbildningen utvärderas av handledaren och därtill har kliniken startat upp och genomfört ST-kollegium enligt skriftlig mall.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Inom det lungmedicinska sjukdomspanoramatsom är brett, så saknas vissa sjukdomsgrupper, varför kompletterande tjänstgöring på specialkliniker är nödvändig.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Basrapport medicinkliniken:

Samtliga handledare till de 10 ST-läkarna är specialister i allmän internmedicin och flertalet i någon grenspecialitet. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Skaraborgs Sjukhus har en utbildningsenhet med övergripande studierektorer. Gemensamma riktlinjer och utbildningar utarbetas av de övergripande studierektorerna. Det finns sedan lång tid en specialistkompetent studierektor för allmän internmedicin vid kliniken, med 10 procent tjänstgöring för detta ändamål.

Bemanningen av specialister är tillräcklig för handledning och instruktion. Det saknas en skriftlig tillämpningsrutin hur handledningen på kliniken skall bedrivas. Studierektor deltar vid utformningen av ST-läkarnas utbildningsprogram. Det finns god tillgång till disputerade läkare som kan fungera som vetenskapliga handledare.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

3 lungmedicinska specialister finns på kliniken. Specialutbildad lungfysiolog finns även inom sjukhuset.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Basrapport medicinkliniken:

Utrustningen för diagnostik och behandling är adekvat. Alla ST-läkare har tillgång till egen fast arbetsplats med dator och en för ST-läkarna gemensam lokal nära medicinmottagningen. Även ST-läkarnas arbetsplatser på vårdavdelningar och mottagningar är ändamålsenliga.

Det finns god tillgång till medicinsk och vetenskaplig information inom ramen för Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Ingen ytterligare synpunkt

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Basrapport medicinkliniken:

Klinikens intention är att alla ST-läkarna skall vara specialister i allmän internmedicin innan de påbörjar sin grenspecialistutbildning. Hela utbildningen bedrivs vid Skaraborgs Sjukhus Skövde och genomföres och utvärderas i enlighet med målbeskrivningen.

Alla ST-läkare har individuella utbildningsprogram och ST-kontrakt.

Utbildningsprogrammen revideras vid behov i samråd med handledarna.

Läkarchefen har regelbundna utvecklingssamtal med alla ST-läkare.

Det finns en gemensam introduktionsdag för alla ST-läkare, arrangerad av utbildningsenheten vid Skaraborgs Sjukhus. Den kliniks specifika introduktionen är bristfällig, förbättringsarbete pågår.

ST-läkarna har regelbundna mottagningar med möjlighet till handledning.

Jourtjänstgöringen omfattar cirka en vecka per månad enligt målbeskrivningens intentioner.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

ST läkaren med inriktning mot specialiteten Lungsjukdomar har nyligen blivit klar med sin allmän internmedicinska tjänstgöringstid.

ST läkaren har under sitt första år på kliniken tjänstgjort under ca 6 månader inom den lungmedicinska sektionen. Delar av tjänstgöringen har riktats åt lungmedicinsk verksamhet.

Något skriftligt utbildningsprogram för den lungmedicinska tjänstgöringen föreligger inte.

Enligt muntlig överenskommelse skall ST läkaren tjänstgöra vid närliggande universitets sjukhus, Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg. En finns en muntlig planering omfattande ca 3-4 månaders tjänstgöring i Göteborg. Tiden kommer enl handledaren sannolikt att förlängas efterhand.

Inga skrivna dokument ang planering och/eller uppföljning av tjänstgöringen i Göteborg.

Tidsperioden bedöms som mycket kort (även om den skulle dubbleras) med tanke på omfattning av kunskap som ska inhämtas.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☒

E Handledning och uppföljning

Basrapport medicinkliniken:

Varje ST-läkare har en personlig handledare.

ST-läkarna dokumenterar varken uppnådd kompetens eller handledarsamtal konsekvent.Handledningens innehåll, omfattning och regelbundenhet varierar och sker ej med utgångspunkt från någon fastställd rutin. Kliniken har nyligen startat ST-kollegium där uppnådd kompetens utifrån målbeskrivningen bedöms och utvärderas. Det finns ingen konsekvent återkoppling till ST-läkarna. Utbildningsklimatet är positivt med gott stöd i det dagliga arbetet.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Handledning i den kliniska vardagen fungerar bra. Ingen strukturerad handledning såsom att gå igenom olika ämnesområden sker.

Gott utbildningsklimat påtalas.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Basrapport medicinkliniken:

Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i utbildningsprogrammet. Det finns goda möjligheter för extern utbildning. Det finns avsatt tid för internutbildningen som omfattar drygt två timmar per vecka. Utöver det finns det en halvdagsutbildning en gång i månaden arrangerad av och avsedd specifikt för ST-läkare.

Avsatt tid för självstudier saknas.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

ST läkaren har gått kurs i lungcancer redan under första tjänstgöringsåret. Möjligt något tidigt i tjänstgöringen då egen handläggning av dessa patientgrupper inte är aktuellt på denna nivå.

Översikt kurs i lungsjukdomar under tjänstgöringsår 4 är däremot utmärkt.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Basrapport medicinkliniken:

Utbildning erbjuds inom detta område och organiseras via utbildningsenheten vid Skaraborgs Sjukhus. Alla ST-läkare får tillgång till utbildningen som inplaneras med automatik i samband med anställningen. Inom ramen för detta genomför ST-läkarna ett skriftligt individuellt arbete. Uppnådd kompetens bedöms och återkoppling sker. Om ST-läkaren så önskar finns möjlighet till utvidgad forskning och doktorandprogram.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Ingen ytterligare synpunkt

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Basrapport medicinkliniken:

Utbildning erbjuds inom detta område och organiseras via utbildningsenheten vid Skaraborgs Sjukhus. Alla ST-läkare får tillgång till utbildningen som inplaneras med automatik i samband med anställningen. ST-läkarna har själva uppdrag som handledare till AT-läkare och medicinstudenter. ST-läkarnas kompetens bedöms och återkopplas i det dagliga arbetet.

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Ingen ytterligare synpunkt

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor

Basrapport medicinkliniken:

- *Medicinkliniken Skaraborgs Sjukhus Skövde ger med sitt breda sjukdomspanorama och höga ambitionsnivå en allsidig internmedicinsk utbildning för ST-läkare.*
- *Kliniken har beredskap att snabbt öppna upp extraplatsar vid överbeläggning*
- *Det finns tillgång till specialister inom samtliga grenspecialiteter*
- *Kliniken präglas av ett positivt utbildningsklimat och en god stämning*
- *Andelen jourer för ST-läkarna är väl avvägd med en god tillgång till flera grenspecialiteter i beredskap*
- *Det finns en tydlig övergripande struktur för den vetenskapliga, ledarskaps- och kommunikativa kompetensutvecklingen i länet inkluderande övergripande studierektorer*
- *Föredömliga och ändamålsenliga lokaler*
- *God tillgång till intern och extern utbildning*
- *ST-läkarnas engagemang i kandidatutbildningen bidrar positivt till kompetensutvecklingen*

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Det finns goda förutsättningar att stora delar av den lungmedicinska utbildningen kan skötas i Skövde. God tillgång finns på kunniga lungspecialister.

Bra sjukdomspanorama.

Instämmer i övrigt i basrapportens text.

Svagheter

Basrapport medicinkliniken:

- *Handledningens innehåll, omfattning och regelbundenhet varierar och sker ej genom någon fastställd rutin*
- *ST-läkarna dokumenterar ej handledarsamtal och kompetensutveckling tillräckligt*
- *Konstruktiv kritik och återkoppling användes i alltför liten utsträckning*
- *Den kliniks specifika introduktionen är bristfällig*
- *Etablerade metoder för att följa ST-läkarnas utveckling användes ej tillräckligt*
- *Form och struktur för självstudier saknas till stor del*
- *Förutsättningar för en bred utbildning i medicinsk gastroenterologi är otillräcklig i Skövde och behöver kompletteras med tjänstgöring i Lidköping.*
- *Stöd av psykiatrisk kompetens framför allt i akutsituationen är helt otillräcklig*

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

För den lungmedicinska ST läkaren saknas dokumentation av planering (och uppföljning) av den lungmedicinska tjänstgöringen.

Den hittills utförda tjänstgöringen är till grund för internmedicinsk specialistkompetens.

I nuläget finns endast muntlig planering avseende tjänstgöring vid specialiserad lungklinik på annan ort under 3-4 månader. Inga övriga planerade tjänstgöringsmoment avseende lungmedicinsk specialistkompetens finns heller dokumenterade.

Den specialiserade lungklinik (Sahlgrenska sjukhuset) där ST läkaren planerar att tjänstgöra är inte SPUR inspekterad varför kvaliteten på denna utbildning fn inte går att bedöma.

Förbättringspotential Basrapport medicinkliniken:

- *Tid och möjligheter till självstudier kan öka, exempelvis i anslutning till handlett aktuellt remissfall*
- *Större medicinsk bredd kan eftersträvas vid ST-läkarnas egna mottagningar*
- *Uppföljningen kan både struktureras och dokumenteras bättre, exempelvis genom införande av checklista/loggbok enligt målbeskrivningen*
- *Både positiv och även negativ feedback skall ses som en naturlig återkoppling i handledningen och det dagliga arbetet, exempelvis av ST-läkarnas egenskattning, genom diagnostiskt prov, medsittning och/eller feedback på epikriser*
- *Utarbeta en skriftlig instruktion hur handledningen skall genomföras*
- *Fullfölj pågående förbättringsarbete av introduktionen*
- *Schemaläggning av kurser kan förbättras genom ökad anpassning till det kliniska arbetets villkor*
- *Utbildningen i medicinsk gastroenterologi behöver säkras avseende slutenvårdsdelen*
- *Intensifiera ansträngningarna för en utökad närvaro av psykiatrisk kompetens som stöd till ST-läkarna*
- *Utveckla ST-kollegiets bedömningsgrund så att den tydligt omfattar kompetens och färdigheter både i akutmedicin och i grenspecialiteterna.*
- *Specialistnärvaron på akutmottagningen kan ytterligare förstärkas genom utveckling av mellanjourslinjen.*

Sammanfattande bedömning av specialist i lungmedicin:

Instämmer i basrapportens text.

Grenspecialitet inom lungsjukdomar måste inkludera skriftlig plan och uppföljning av kunskaper och färdigheter måste säkras.

Kurser inom lungmedicin bör vara relevanta till hur långt man kommit i utbildningen och vilka patientgrupper man som ST läkare hanterar.